

A HTMT HÍREI

Interjú: Kossuth-díjat kapott Vári Fábián László, a KMAT tagja

Áder János, Magyarország köztársasági elnöke a nemzeti ünnep, március 15. alkalmából Kossuth-díjban, a legmagasabb magyar állami művészeti-kulturális kitüntetésben részesítette Vári Fábián László néprajzkutatót, költőt, szerkesztőt, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola nyugalmazott oktatóját, az MTA külső köztestületének és a Kárpátaljai Magyar Akadémiai Tanácsnak a tagját. [...] A ma 70 éves Vári Fábián Lászlóval beszélgettünk. [...] Száz éve már, hogy legfőbb gondunk szülőföldünk megtartása, ezzel párhuzamosan pedig fizikai megmaradásunk. Mitől lehetnének derűsek nemzetiségi kilátásaink? Ennek ellenére nem szabad lemondanunk a bizakodásról akkor sem, ha gazdasági helyzetünk is a felszámolásunkra törekvő államhatalom kezére játszik. Ez a körülmény sokunkat megriaszt, hátrálásra, lépéseink átgondolására kényszerít...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Interjú: A matematikusok Nobel-díjaként jegyzett Abel-díjat kapta Lovász László, az MTA volt elnöke

A Norvég Tudományos Akadémia 2021-ben az Abel-díjat Lovász Lászlónak, a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem professor emeritusának, a Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézet (ELKH, MTA Kiváló Kutatóhely) kutatóprofesszorának és Avi Wigdersonnak, a princetoni Fejlett Tanulmányok Intézete (USA) munkatársának ítéli oda „meghatározó jelentőségű munkásságukért az elméleti számítógép-tudomány és a diszkrét matematika terén és szerepükért abban, hogy ezek a modern matematika központi területeivé válhattak” [...] Régi jó kapcsolatunkra építve egy teljesen szakmai Zoom-interjúra invitáltuk Lovász Lászlót, a megadott linkre kattintva azonban kicsit nagyobb társaság fogadta annál, mint amire számított...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Videó: Programsorozat a kulturális kapcsolatok megerősítéséért

A Nemzeti összetartozás évéhez kapcsolódva Magyarország Kolozsvári Főkonzulátusa Körültekintő néven programsorozatot indított a Kárpát-medence régiói közötti kulturális kapcsolatok bemutatására és megerősítésére. A főkonzulátus YouTube csatornáján elérhető videó sorozat célja a régiók közötti kulturális kapcsolatok bemutatása és megerősítése, valamint az egymás iránti kíváncsiság és figyelem állandósítása, a közös gondolkodás kísérlete. [...] A sorozat egy gondolati staféta. A játékszabály a kérdezz-felelek. A gondolati kapcsolatok, a felvetődő tematikai elemek érdekes szellemi hálózatot ígérnek. A Felvidékről eddig Duncsák Attila, Czajlik József és Mihályi Molnár László mesélt. [...] Körvonalazódik egy harmadik felvidéki magyar színház megalapítása...” Forrás: Muzsa.sk: [teljes cikk >](#)

Mi az oka a rossz népszámlálási részeredményeknek?

A népszámláláson résztvevők száma napról napra nő. Annyit lehet tudni, hogy március 15-én 4 millió elektronikusan kitöltött kérdőív érkezett a Statisztikai Hivatalba. Jasmina Stauder, a népszámlálás központi szövivőtől megkaptuk a tízezernél nagyobb lakossággal rendelkező települések részvételi arányát, amely azt tükrözte, hogy ezek között a magyarlakta városok túlnyomó többsége megyéjünkben a sereghajtók közé tartozik. Azt is mondhatnánk, hogy minél nagyobb egy városban a magyar lakosság aránya, annál rosszabb eredményt ért el eddig a népszámláláson való részvételben. Ennek lehetséges okairól kérdeztük az ismert szociológus-demográfust, a Selye János Egyetem oktatóját, Gyurgyík Lászlót, az MTA külső köztestületnek tagját, aki elsősorban azt tartotta fontosnak leszögezni, hogy jelenleg csak részeredményekről beszélünk. [...] Azt, hogy a magyarlakta városokban alacsonyabb a részvétel, arra vezeti vissza a szakértő, hogy a magyarság életkori adatai már jó ideje azt mutatják: 3-4 évvel idősebbek vagyunk az össz-szlovákiai átlagnál, s mivel a népszámlálás elektronikus, online módon zajlik, valószínűsíthető, hogy minél idősebb a lakosság, annál alacsonyabb az online részvétel...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Népszámlálási rádióinterjú sorozat

A március 31-ig tartó elektronikus népszámlálás kapcsán ismert szlovák személyiségekkel beszélgettünk. Sorozatunkban szó lesz identitásról, anyanyelvről, együttélésekről, és interjúalanyaink úgy szólnak meg, ahogy eddig még nem, vagy csak nagyon ritkán hallhattuk őket: magyarul...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

Csökken az érdeklődés a magyar tannyelvű középiskolák iránt Kassa megyében

A minisztérium egy összesített számot határoz meg az egész megyére vonatkozóan és kizárólag a megye hatáskörébe tartozik, hogy a keretszámot saját fenntartású oktatási intézményei között hogyan osztja el – olvasható Filip Mónika államtitkár közleményében. [...] Anna Terezková, Kassa megye elnökének szóvivője csütörtökön a TASR hírügynökségnek azt mondta, lesz hely mindenki számára, aki az anyanyelvén szeretne továbbtanulni. Ebben a tanévben tíz magyar tannyelvű középiskola működik Kassa megyében. A közlemény szerint a felvehető diákok létszámát a munkaerőpiac igényei és a képzés iránti érdeklődés alapján határozza meg a megye. „A korábbi tanévekre, konkrétan a 2019/2020-asra és a 2020/2021-esre vonatkozó elemzések azt mutatják, hogy csökken az érdeklődés a magyar nyelvű képzés iránt a nemzetiségek által lakott területeken. Ebben a tanévben két középiskola is kérte, hogy egyes szakokon már ne magyar, hanem szlovák nyelven oktathassanak” - tette hozzá Terezková...” Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Videó: Somogyi Alfréd a Selye János Egyetem Református Teológiai Karának új dékánja

A Csicsón szolgáló Lévai Attila lelkész, az MTA külső köztestületének tagja nyolc éven át vezette a Selye János Egyetem Református Teológiai Karát dékánként – tisztségét március 1-jén vette át Somogyi Alfréd, Apácaszakállas lelképásztora, az MTA külső köztestületének tagja. Az új dékán a legfontosabb feladatának azt tartja, hogy a kar minden eddig elért eredményt megőrizze...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Információs délután a Selye János Egyetemen

Az egyetem vezetése mindenkit szeretettel várt szerdán délután a felveteli.ujsk.sk weboldalon. A felületen az egyes tanulmányi programokat bemutató videó anyagok, a friss, Jól jársz, ha ide jársz 2021 kiadvány letölthető változata és a gyakran ismételt kérdésekről szóló prezentációk mellett online chatszobákat is biztosítottak a továbbtanulni szándékozóknak. [...] Egy kis egyetemről is lehet nagy dolgokat elérni!"- népszerűsíti a komáromi Selye János Egyetemet a Bumm.sk munkatársa, Sánta Kamilla, az egyetem doktorandusz hallgatója...” Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Több ezer könyvet kellett kidobniuk a könyv hónapján

A koronavírus-helyzet miatt hónapok óta olvasók nélkül maradt az érsekújvári Anton Bernolák Könyvtár, ám márciusban, a könyv hónapjában további megpróbáltatások elé néznek az intézmény dolgozói, 6800 szétázott könyvet kellett kidobniuk a konténerbe. Az évek óta helyiség gondokkal küzdő megyei fenntartású Anton Bernolák Könyvtár könyvvállományának egy része az alagsori termekben volt elhelyezve, amelyeket elárasztott a víz. Központunk könyvvállománya ezáltal 6800 darabbal lett szegényebb” – tájékoztatták az olvasókat a könyvtár dolgozói az intézmény közösségi oldalán...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Szűk körű megemlékezések országSZerte

Teltházás közösségi megemlékezések, nagyszabású ünnepek helyett idén Felvidék-szerte szűk körben helyezik el az emlékezés koszorúit az 1848-as magyar forradalom kitörésére emlékezve...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Videók: A szabadságharc szervesen kapcsolódott a Felvidékhez is

Március 15-e a magyarság számára jelképpé vált, nemzetünk szabadságszeretétét, múltunk iránti tiszteletét fejezi ki. Mivel a koronavírus-járvány miatt idén elmaradnak a megemlékezések, úgy döntöttünk, hogy felvidéki történészek segítségével felelevenítjük a múltat, hogy ezzel tiszteljük a bátor márciusi ifjak előtt. Az 1848-as szabadságharc jelentősebb eseményeit és annak egyes felvidéki összefüggéseit Fízel Sándor történész tárta elénk. [...] Brogyányi Mihály helytörténész Pozsony utcáin kalauzolt végig minket, amely a magyar történelem egyik legfontosabb és legszentebb városának számít...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Társadalom, kultúra, művelődés – A 19. század magyar mérlege

A történelemben a politikai, gazdasági és társadalmi változások szinte sohasem kötődnek a kerek „századfordulókhoz”. Ezért van, hogy a történészek meghaladva a „klasszikus felosztást”, előszeretettel nevezik az 1789-es nagy francia forradalomtól az első világháború katalizmájáig tartó időszakot „hosszú” 19. századnak. Mekkora volt ebben a hosszú században a Magyar Királyság, kik voltak a lakói, hányan voltak és milyen felekezethez tartoztak? Hol és hogyan éltek, mit dolgoztak, miképp művelődtek és kiket olvastak? A 19. század magyar mérlege – társadalmi és kulturális szempontból. [...] Félelem a robbanástól: A reformmozgalom elébe ment egy lehetséges parasztfelkelésnek...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Esterházy emlékév: Megjelent a Magyar7 Esterházy-emlékszám

Megjelent a Magyar7 legújabb, 11. száma, amelyben a 120 évvel ezelőtt született Esterházy Jánosra emlékezünk. 120 éve született Esterházy János, a felvidéki magyar történelem legnagyobb alakja. Az évforduló alkalmából a Magyar7 emlékszám tiszteleg a mártír gróf öröksége előtt. Mítoszépítők és mítoszrombolók címmel olvashatjuk Kövesdi Károly jegyzetét, aki kifejti, hogyan próbálják relativizálni Esterházy szerepét a materialista, liberális gondolkodók. Tükör, amely megmutatja, kik vagyunk. Ezzel a címmel közöl a lap interjút Molnár Imre történésszel, Esterházy-kutatóval. [...] ... de például Kiss László orvos történész, az MTA külső köztestületi tagjának írását is Esterházy János betegségről, vagy az alsóbodoki Esterházy János Zarándokközpontról: [...] Emlékoszlopot avattak Esterházy János tiszteletére Udvardon. A vörösköbe ágyazott tölgyfa oszlopot a magyar Szent Korona díszíti...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk > teljes cikk 2 > teljes cikk 3 >](#)

Kötet: Sir Bryan Cartledge: „Trianon, egy angol szemével”

Vajon hány nyugati történészt – nem magyar gyökerűt – tudnánk felsorolni, aki széles kutatásokon alapuló, tárgyilagos és hiteles tanulmányt ír a magyar történelem valamelyik fejezetéről? Nem sokat. Olyat végképp nem, aki két testes könyvet szán a magyarság két kulcskérdésének: a nemzet megmaradásának, illetve 20. századi tragédiájának. Sir Bryan Cartledge, aki brit nagykövetként szolgált Budapesten 1980-84 között, első könyvét az 1956-os forradalom ötvenedik évfordulója évében 2006 márciusára időzítette az Egyesült Királyságban: „The Will to Survive: History of Hungary” címmel. Magyarul 2008-ban olvashattuk a hatszáz oldalas, Bánki Vera fordításában „Megmaradni – A magyar történelem egy angol szemével” címmel megjelent művet (azóta második kiadása is elfogyott). A könyv újabb kiadása rövidesen várható. Ez az esemény, valamint Sir Bryan közelgő 90. születésnapja kínálja az alkalmat, hogy felidézzük a Trianon-könyv itthoni bemutatójának idején a Kossuth Rádióban elhangzott interjút...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Múltidéző cikksorozat: A magyar táncművészet első évtizedei a Felvidéken

Takács András írása első felében A magyar néptánc évtizedei című konferenciával kapcsolatban jegyzi le gondolatait, illetve idézi a felvidéki néptánc prominens szereplőjének, Agócs Gergelynek a gondolatait, a cikk második felében pedig elkalauzol bennünket a felvidéki táncművészet kezdő időszakába. A magyar néptánc évtizedei című konferencia teljes anyaga az interneten megtalálható, nagyon értékes és megfogadásra készítő gondolatokat tár elő, különösen érdemes megfogadni azoknak, akik a néptáncal komolyabban foglalkoznak. [...] A mellékelt „Tisztelt Néptánc kedvelők...” kezdetű anyag arra mutat rá, hogy milyen igényes munka folyt a táncművész-táborokban...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Múltidéző: Ünnepe Kossuth-nótával, díjátadással – magánlakáson

Másodszor köszönt ránk március tizenötödike úgy, hogy nem ünnepelhetünk közösségekben. Elő is vettem egy könyvet, címe: MÁRCIUS 15-e EMLÉKÉREM 1981-2010. Üzleti polcot sosem látott, magánkiadásban készült a hajdani szereplők örömeire, és – remélhetően – utódaik tanulságára, hogy emlékeztessen egyszerű emberekre, és az átélt időkre. „A jó baráti közösségek és a közös célok teszik elviselhetővé a létet, különösen olyan történelmi helyzetekben, amikor szinte elképzelhetetlennek tűnik a közeli változás” – írta az előszóban Hoppál Mihály ma már Széchenyi-díjas néprajztudós, a könyv szerkesztője, a címben jelzett emlékérem egyik alapítója. A kassai születésű etnológus 1980-ban döntött úgy néhány barátjával, hogy létrehoznak egy „bizottságot”, és alapítanak egy díjat, amit minden év március 15-én adnak át egy arra érdemes személynek...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Számos jeles felvidéki személyiséget díjaztak a nemzeti ünnep alkalmából

Március 15-e alkalmából több felvidéki magyar is kitüntetést vehetett át a magyar kormánytól. Az alábbiakban a felvidéki díjazottak listáját közöljük. [...] A magyar kultúra értékeinek külhoni megismertetésében és terjesztésében, valamint a magyar nemzet és más nemzetek kulturális kapcsolatainak gazdagításában végzett tevékenységük elismeréseként a Pro Cultura Hungarica-díj kitüntetettjeit is kihirdették március 15-e alkalmából...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

52. Kazinczy Napok – ezúttal online formában

Immár 52. alkalommal rendezik meg a Kazinczy Napokat. 2021. március 15. és 27. között a Csemadok Kassai Városi Választmánya online előadásokkal várja az érdeklődőket. A rendezvénysorozat idei témája: Kazinczytól Máraiig. Az előadók között szerepel Fried István irodalomtörténész; [...] Peter Káša irodalomtörténész, az Eperjesi Egyetem Magyar Intézetének igazgatója vagy Nagy Csilla, irodalomtörténész, kritikus, az Irodalmi Szemle szerkesztője. A rendezvény tervezett programja:...” Forrás: Muzsa.sk: [teljes cikk >](#)

Interjú: Brenzovics László, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnöke

Ha Ukrajnában fel lehet számolni a kisebbségek szerzett jogait, akkor azt bármelyik térségbeli országban is meg lehet tenni – figyelmeztet Brenzovics László, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnöke. A politikus Volodimir Zelenszkij elnökségéről, a nyelvi jogok teljes felszámolásáról, az anyanyelvi oktatás ellehetetlenítéséről és a románokkal való közös fellépésről is beszélt a Krónikának adott interjújában. Budapesten beszélgetünk. [...] A vád: szeparatizmus támogatása, illetve hazaárulás. Ezt az ukrán törvények tizenkét-tizenöt év börtönnel büntetik. A másik ok az, hogy nem lehet szabadlábban védekezni, s előzetes letartóztatásban akár több évet is el lehet tölteni. Ezért úgy döntöttünk, hogy megvárjuk itt a vádirat közzétételét. [...] A 2014 utáni események következtében Ukrajna elvesztette a Krím félszigetet, amelyet Oroszország annektált. A folyamatok rányomták a bélyegét az egész Ukrajnára, amely továbbra is egy igen jelentős szociális, gazdasági, politikai válságban van. Ebből a válságból úgyszintén nem látszik a kiút. [...] A kárpátaljai magyar szavazók mintegy hetven százaléka támogatta Zelenszkijt az elnökválasztáson. Ez a támogatás persze nem elsősorban Zelenszkijnek szolt, sokkal inkább egy elégedetlenségi voks volt Petro Porosenko volt államfő politikájával szemben. Zelenszkij a kampányban igyekezett megkerülni a nyelvi, oktatási kérdésekkel kapcsolatos véleménynyilvánítást, de azt sugallta, hogy ezekben pozitív változások következnek...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Nyilatkozat: Leállították egyes magyar nyelvű tankönyvek kiadását

A Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) megdöbbenéssel értesült a kárpátaljai magyar tannyelvű iskolák igazgatóitól, a magyarok lakta kistérségek oktatási osztályainak vezetőitől, hogy a 8. osztály számára esedékes elektronikus tankönyvrendelésben nem lehet megrendelni az algebra, mértan, fizika, kémia, biológia, földrajz, egészségvédelem, művészet tankönyveket magyar nyelven. Ezzel a problémával levélben fordultunk a megyei oktatási osztályhoz. Válaszlevelükben arról tájékoztattak, hogy az oktatási törvényre hivatkozva a jövőben nem is tervezik a tankönyvek kiadását a kisebbségek nyelvén. [...] Mindez megdöbbentő számunkra azért is, mert a törvény értelmében az ukránul tanítandó tárgyak száma fokozatosan bővíthet, csupán a 9. osztályra kell, hogy elérje a tantárgyak 40%-át, és az intézmények maguk dönthetik el, hogy mely tárgyakat fogják ukránul tanítani...” Forrás: Karpat.ua: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Előterbe kerülnek a bázisiskolák Kárpátalján: Megszűnhet 44 osztály a Beregszászi kistérség iskoláiban

A közigazgatási reform és az állami támogatások létszám-orientációja miatt szinte minden egyes kistérségben iskolák összevonásával és osztályok bezárásával számolnak, ami már most sok helyen a lakosok nemtetszését váltotta ki. A probléma nem új keletű, hiszen a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség az oktatási intézmények finanszírozásának 2008-as átszervezésénél már előrevetítette a rendszerből adódó problémákat és veszélyforrásokat. [...] A Beregszászi Kistérségben a „feketelistán” szereplő iskolák között található a Csomai Középsiskola, a Gecsei Általános Iskola, az Oroszi Általános Iskola, melyek 2021 szeptemberétől elemi iskolaként működnének, továbbá a Beregszászi Esze Tamás Líceum (internátus), a Jánosi Mezőgazdasági Líceum, illetve a Beregszászi Bethlen Gábor Magyar Gimnázium bentlakásos része. Babják Edit, a Beregszászi Városi Tanács Oktatási Osztályának vezetője elmondta, hogy a kistérségben összesen negyvennégy osztály megszüntetését tervezik. Hangsúlyozta, hogy egyetlen oktatási intézményt sem zárnak be, csupán kevesebb osztállyal indulnak az új tanévtől. A tanulókat a szomszédos települések oktatási intézményeibe szállítaná az iskolabusz. Az érintett iskolák igazgatói megrendüléssel fogadták a hírt a tervezett változásokról...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Ünnepi megemlékezések Kárpátalja szerte

1989 óta a megyeszékhelyen minden év március 15-én megemlékeznek az 1848–49-es forradalom és szabadságharc kezdetéről. [...] A 173 évvel ezelőtti magyar forradalomra és szabadságharcra emlékeztek Técsón, a Kossuth-szobor előtt. [...] Nagyszőlőssön is megemlékeztek a '48-as magyar szabadságharc kitérésének évfordulójáról. [...] Március 15-i koszorúzás Beregszászban. [...] A munkácsiak a podheringi emlékműnél koszorúztak. [...] Március 15-re emlékeztek Badalóban [...] A megye vezetői virágot helyeztek el Petőfi szobránál. [...] Online ünnepi műsorral méltatja a magyar forradalom és szabadságharc 173. évfordulóját a Beregszászi Rezeda Néptáncgyűttes...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#) [teljes cikk 5 >](#) [teljes cikk 6 >](#) [teljes cikk 7 >](#) [teljes cikk 8 >](#)

Interjú: Középpontban a Pulzus Rádió

Kárpátalja egyetlen magyar rádiója, mely két nyelven is megszólal, már hét éve áll a hallgatók szolgálatában. Munkatársaik a keresztyén értékrend mellett mutatják be a mindennapokat, szórakoztatnak és informálnak. Alakulásukról, az azóta eltelt időről,

kihívásokról most Barta Miklós ügyvezető igazgatóval beszélgetünk. [...] Egyik nap a református templom előtti téren sétáltam, mikor talákoztam Taracközi Ferenc vezető lelkésszel, aki egy hosszabb beszélgetés után elmondta, hogy megalakult a Pulzus Kulturális és Információs Központ magánvállalat. A tiszteletes és testvére, Taracközi Gerzson pedig egy FM rádió elindítását is célul tűzték ki, amelyhez egy ügyvezető igazgatóra is szükségük lenne. Rám gondoltak...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#)

Ismertető: Az egykori Magyar Királyi Elemi Fiúiskola Beregszászban

Az egykori Bocskai utcán áll a Beregszászi Kossuth Lajos Líceum (2021. március 1-ig Beregszászi 4. számú Kossuth Lajos Középiskola) neobarokk stílusú épülete. Az 1898-1901-es években épült Lechner Ödön híres magyar műépítész tervei alapján. A Kossuth Lajos Középiskolát tehát életének legtermékenyebb korszakában tervezte. A kétemeletes épület mindenek előtt arányos méreteivel tűnik ki, jobb és balszárnyát középen elhelyezkedő bejárati udvar osztja ketté. Homlokzatát népi motívumú madaras ornamentika díszíti. 1945-ben hétéosztályos magyar tannyelvű általános iskolává minősítették át. Annak ellenére, hogy az ungvári egyetemen hosszú ideig még nem engedélyezték, hogy a magyar iskolák végzősei magyar nyelven felvételizzenek, az iskola több száz végzőse szerzett főiskolai diplomát, sokan neves szakemberekké, tudóssá váltak, mint például Szótér László, a Miskolci Egyetem professzora, Kovács Péter atomfizikus, dr. Borbély Katalin idegsebész, dr. Szepessy György sebészfőorvos és mások. Az iskola 1963 óta viseli Kossuth Lajos nevét. 1991 júliusában avatták fel bejárata előtt Kossuth Lajos mellszobrát, Somogyi Árpád Munkácsy-díjas magyar szobrászművész alkotását. Március 15-én, Nemzeti Ünnepeinken ide is elzarándokolnak a beregszásziak...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#)

Magyar állami kitüntetések vehettek át kárpátaljai honfitársaink

Magyarország köztársasági elnöke a nemzeti ünnep, március 15-e alkalmából kitüntetések adományozott. Az idei díjazottak között kárpátaljai költő, író, tudós is akad, illetve beregszászi származású üzletember, tiszteletbeli konzul, valamint egy megyénkben szolgálatot teljesítő diplomata. A Magyar Érdemrend tisztí keresztségének polgári tagozata kitüntetéssel ismerték el dr. Csernicsek István nyelvész, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola rektora kiemelkedő tudományos, oktatói és tudományszervezői tevékenységét, valamint a kárpátaljai többnyelvűség nyelvészeti és nyelvpolitikai vonatkozásainak vizsgálata terén elért kiemelkedő eredményei elismeréseként kapta a díjat...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

>

ROMÁNIA/ERDÉLY

Statisztika: Ráférne a fogyókúra a romániai lakosság felére

A romániai lakosság háromnegyede ítéli meg úgy, hogy egészségi állapota jó vagy nagyon jó, ugyanakkor a megkérdezettek negyede szenved legalább egy krónikus betegségben – derül ki az Országos Statisztikai Intézet (INS) nemrég közzétett felméréséből, amelynek átfogó adatgyűjtése 2019 szeptembere és novembere között zajlott. A felmérés szerint a hazai felnőtt lakosság 47,6%-a túlsúlyos, 10,9%-a elhízott; az általunk megkérdezett kolozsvári háziorvos szerint ez a mai modern, kényelmes életforma eredménye. [...] Rosszul állunk testmozgás tekintetében is, mivel az ötvenesnél idősebb interjúalanyok csupán 11,6%-a nyilatkozta azt, hogy hetente rendszeresen sportol (a férfiak 14,5%-a és a nők 8,8%-a)...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Olvasás napja törvénytervezet: Sosem olvasott el egy könyvet a romániaiak 35 százaléka

Legyen február 15. – két híres romániai tudós, Titu Maiorescu és Spiru Haret születésének évfordulója – az olvasás napja Romániában, javasolja Sebastian Burduja, a Nemzeti Liberális Párt (PNL) képviselője. A politikus ettől az intézkedéstől reméli az elszomorító olvasási statisztikák javulását, bár ez akkor sem sikerült, amikor 2019-ben ez egész évet a könyvnek szentelte a kormány. A törvénytervezetben, amelyet Burduja 24 párttársa és a Mentsétek meg Romániát Szövetség - Szabadság, Egység és Szolidaritás Pártja Szövetség (USR-PLUS) egy képviselője is aláírt, ugyanis statisztikai adatokat is felsorakoztat, és ezek szerint a romániaiak naponta átlag kevesebb, mint 5 percet olvasnak, illetve a lakosság 35 százaléka sosem olvasott még el egy könyvet. Mindössze 8 százalék olvas naponta. Emellett a PISA-felmérés szerint Románia sereghajtó szövegértésben, a diákok 41 százaléka funkcionális analfabéta...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Megvédenék a romániai gyepeket. Akár EU-s kötelezettségességi eljárás útján is

A Milvus Csoport és a szatmárnémeti EKE azt szeretné elérni, hogy Románia tartsa be az EU-s vállalásait, azaz hogy ne csökkenjen a gyepek területe országos szinten. 2007-es EU-csatlakozáskor Románia ugyanis azt vállalta, hogy teljes egészében megőrzi a gyepterületeit. Azonban hiába volt a vállalás, és hiába a hazai gyepetörvény is: ha földterületet kell visszaszolgáltatni, vagy pl. egy önkormányzat építkezne, utat építene, a legtöbbször ez a községi legelő kárára történik. A törvény szerint, ha valaki gyepet szüntet meg, például egy beruházás miatt, az köteles lenne ugyanakkora területen gyepet kialakítani (kompenzáció). Most viszont a

marosvásárhelyi székhelyű Milvus Csoport Madártani és Természetvédelmi Egyesület, valamint a szatmárnémeti Erdélyi Kárpát Egyesület közösen vállalkozott arra, hogy javít a helyzeten. Amint Fülöp Tihamér emléskutatótól, a Milvus munkatársától megtudtuk: ijesztő ütemben tűnnek el a romániai gyepterületek. Mint megtudtuk, a pályázatuk keretében nagy hangsúlyt fektetnek az ún. „watchdog” (őrző kutya) tevékenységre, melynek célja a kihágások felderítése, esetleg ezek megelőzése...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

„Iparággá nőtte ki magát a magánórák piaca”

A magánórákra járó végzősök száma évről évre nő. A jelenség megértéséhez a közoktatás hiányosságaiban kell keresni a választ – vélik a Maszol által megkeresett diákok, tanárok és szülők. A romániai diákok országos tanácsa (CNE) nemrégiben felhívást intézett az oktatási, pénzügyi, belügyi és igazságügyi minisztériumhoz, amelyben a tanulóknak adott magánórák megadóztatását, és azoknak a tanároknak a megbírságolását sürgetik, akik a korrepetálásból származó jövedelmüket elhallgatják. Közleményében a szervezet azt állítja, hogy az utóbbi időben valóságos iparággá nőtte ki magát a magánórák piaca, a végzős diákok csaknem fele vesz magánórát, ám a tanárok elenyésző része számol csak be erről. 2019-ben a romániai közoktatásban dolgozó 172 ezer tanár közül alig 4135 (2,4 százalékuk) tüntette fel adóbevallásában, hogy magánórákból is van jövedelme. Az oktatási minisztérium tavaly szeptemberi kimutatása szerint a nyolcadikosok 47, a tizenkettedikesek 42 százaléka jár korrepetálásra. A Magyar Szülők Szövetségét, a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségét és a Romániai Magyar Középiskolások Szövetségét (MAKOSZ) kérdeztük a korrepetálásról...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Ilyen még nem volt: Klaus Iohannis üzent a magyaroknak a nemzeti ünnepükön

„Önök számára a mai nap alkalmat ad újra megerősíteni a magyar népet egységbe kovácsoló értékeket, és büszkén felmutatni az identitásukat, amely elismertté tette a magyar nemzetet a történelemben és az egyetemes kultúrában” – üzent a „magyar etnikumú román állampolgároknak” március 15-én az államfő. Klaus Iohannis eddigi elnöki mandátuma alatt első alkalommal emlékezett meg a magyar nemzeti ünnepéről. Az államfő március 15-i üzenetét az elnöki hivatal honlapján tették közzé hétfőn. Mint ismert, a 2014-es elnökválasztáson a romániai magyarok több mint 80 százaléka szavazott Klaus Iohannisra. Az államfő támogatottsága a magyarok körében a 2019-es elnökválasztáson már jelentősen megcsappant...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Politikum: Civil szervezetek azzal vádolják az RMDSZ-t, hogy ki szeretné vonni magát az átláthatósági törvény hatálya alól

Az MTI-hez kedden eljuttatott, húsz romániai civil szervezet által jegyzett közlemény arra hívja fel a figyelmet, hogy a parlamentben folyamatban van a közérdekű információkhoz való hozzáférést biztosító 2001/544-es törvény módosítása, mely - az eredeti indítvány szerint - azt a célt szolgálta, hogy növelje a közpénzek felhasználásának átláthatóságát. A szövetség nevében Szabó Ödön képviselő iktatott olyan módosító indítványokat, amelyek ellehetetlenítenék az átláthatóság növelését, és kivonnák az RMDSZ-t a törvény hatálya alól. Az RMDSZ javaslata szerint csak azoknak a civil szervezeteknek kellene beszámolniuk a kapott közpénzek elköltéséről, amelyek kormányhatározattal nyerték el a közhasznú státust. Az RMDSZ és egyes kisebbségi szervezetek pedig nem tartoznak ezek közé...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Idén is tízezer lejre büntetés jár a sepsiszentgyörgyi magyar zászlókért a polgármesternek

A Kovászna megyei prefektúra idén is összesen tízezer lejre büntette meg Antal Árpád sepsiszentgyörgyi polgármestert, amiért március 15-re magyar zászlókkal, illetve piros–fehér–zöld színű szívekkel díszítették fel a várost. Antal Árpád polgármester szerdán kapta meg a kormányhivatal büntető jegyzőkönyvét, amelyet Cosmin Boricean liberális párti alprefektus írt alá. Akárcsak az elmúlt két évben – amikor hasonló büntetést róttak ki Sepsiszentgyörgy polgármesterére – idén is két kihágást állapított meg a prefektúra. Antal Árpád az újabb zászlós büntetés kapcsán leszögezte: idén is megfellebbezi a prefektúra büntető jegyzőkönyvét...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Nem teljesítenek gyengébben az érettségien a magyar diákok, de sokan buknak románból

Az alacsonyabb sikerességi ráta ellenére a magyar nyelven tanulók hasonló arányban szereztek érettségi diplomát, mint a teljes romániai diákpopoláció, ugyanis fokozatosan ledolgozzák hátrányukat, a gyengébb teljesítményt magasabb motivációjuk és kitartásuk ellensúlyozza – derül ki az Erdélystat erdélyi statisztikai szolgálat által csütörtökön nyilvánosságra hozott adatsorokból. Az elemzés ugyanakkor rangsorolta az erdélyi szakközépiskolákat, és azt is megtudhatjuk belőle, hogyan állnak a magyar tanintézetek országos összevetésben. A 2020-as érettségi vizsgákon országosan 107 213 diák szerzett oklevelet, a nyári vizsgaidőszak hivatalos sikerességi rátája 64,5 százalékos, az őszi pótérettségéé 34,1 százalékos. A magyar nyelven tanulók közül 4518-an vizsgáztak eredményesen, a sikerességi arányuk 62,1, illetve 32,1 százalékos – vont mérleget az Erdélystat erdélyi statisztikai intézet. A magyar diákok teljesítményének értékelésében az elemzők számoltak azzal a diszkriminatív elvárással is, amely szerint a magyar tanulóknak a román anyanyelvűekkel azonos követelményű képzésben és vizsgán kell részt venniük. [...]

Így számolva a sikerességi arány 82,5 százalékra emelkedett. [...] Az Erdélystat ugyanakkor immár a második alkalommal tette közzé a magyar tannyelvű osztályokkal működő középiskolák rangsorát...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Kísérleti program az oktatásügyben a lemaradás ellensúlyozására

Iskola utáni iskola – szó szerinti fordításban ezt a nevet viseli az a felzárkóztató program, amely március 8-tól indult Maros megyénk iskoláiban is a 3.300/4/3. miniszteri rendelet alapján. A februárban közzétett rendelet megjelenése óta eltelt idő a szervezéssel telt. A kísérleti program elsősorban azoknak a kis- és nagyobb diákoknak szól 0.-tól nyolcadik osztályig, akik eszköz- vagy az internet-összeköttetés hiánya miatt nem tudtak bekapcsolódni a digitális oktatásba. Illés Ildikó főtanfelügyelő-helyettes arról tájékoztatott, hogy a szülőknek kellett kérvényt benyújtaniuk, hogy igényt tartanak erre a kiegészítő oktatási formára, ami havi 20 órát jelent, és egy csoportban átlag 12 tanuló vehet részt. Hogy mennyit ér a heti öt pluszóra, amin a megterhelő iskolai program után és a diákra váró otthoni tanulivaló és házi feladatok között lehet részt venni, azt a második félévi eredmények fogják tükrözni...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Megalakult a BBTE Magyar Film és Média Intézete; Új épület a Jogtudományi Kar részére

A Babeş–Bolyai Tudományegyetem Szenátusának döntése értelmében a Színház és Film Karon létrejött az önálló Magyar Film- és Média Intézet (MFMI). A BBTE-n 2008 óta létezik magyar nyelvű filmes oktatás, amely mostantól önálló intézeti keretek között működik. Az új intézetben alapképzésen operatőri, valamint multimédia, hang és vágás szakirány választható, a mesteri képzésen pedig a kisjátékfilm művészetével ismerkedhetnek a hallgatók. Jelenleg több mint ötvennégy diák tanul a BBTE Magyar Film és Média Intézetében neves hazai és külföldi filmes szakemberek irányítása alatt. Az intézet közleménye szerint a BBTE filmszakának hallgatói számos filmes és filmelméleti díjjal büszkélkedhetnek. [...] 40 millió lejért veszi meg az ötszázlagos Opera Plaza hotel épületét a BBTE Kolozsváron, hogy a Jogtudományi Kar költözzön oda. Az egyetem szenátusa jóváhagyta a vásárlást...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Katolikus iskolák projektnapja

A virtuális térben járhatták be az egyháztörténelem kiemelkedő személyiségeinek útját a Nagyvárad Római Katolikus Püspökség és a Szent László Római Katolikus Teológiai Líceum Hivatások nyomában című projektnapjának résztvevői. A február 20-án zajlott rendezvény az azonos nevű országos hittanversenyt helyettesítette, amit 15. alkalommal szerveztek volna meg, a világvármány miatt azonban áttevődött a világhálóra, és új formát öltött. A megmérettetésen négy egyházmegye – a gyulafehérvári, a szatmári, a temesvári és a nagyvárad – kilenc római katolikus teológiai líceumának diákcsapata vett részt. Az idei feladatok Szent József, a piarista rend és Kalazanci Szent József, a premontrei rend és Szent Norbert, a pálos rend és Boldog Özséb alakjához kapcsolódtak. A versenyzőknek egy kisprojektet, egy irodalmi vagy zenei alkotást, egy korabeli rádió- vagy tévéhíradó-részletet, valamint egy hangos és/vagy zenés elmélkedést kellett elkészíteniük az említett szentekkel, az erényekkel vagy a szerzetesrendek lelkesítésével, karizmáival kapcsolatosan. A feladatokat úgy kellett megvalósítani, hogy valamennyi témakört érintsék. A projektnapról, illetve az azt megelőző munkáról a marosvásárhelyi csapatot kérdeztük, tagjai a legsikeresebb lírai alkotás díját, valamint Szabó Ervin nagyvárad–olaszi plébános különdíját érdemelték ki...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Riport: Miért van az, hogy mindenki nekiesett kriptovalutát bányászni?

Sokan Erdélyben is alternatív pénzszerzési lehetőségként tekintenek rá, csak kérdéses, mennyire valósulnak meg a vele szembeni várakozások. De mi ez az egész bányászási örület, valóban ennyire jövedelmező? Erről már Újfalvi Csongor szoftverfejlesztőt kérdeztem, aki például a Romániai Magyar Közgazdász Társaság Ifjúsági Frakciója (RIF) szervezésében tartott előadást a kriptovaluták világáról olyan fiataloknak, akik érdeklődőnek bizonyultak a témában. [...] Dr. Nagy Bálint Zsolt, a BBTE Közgazdaság és Gazdálkodástudományi Kar docense, az MTA külső köztestületének tagja elmondta: Általában a befektetési buborékoknál van egy olyan közkeletű mondás, hogy "this time is different", azaz: most más lesz. ...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Helyzetkép: Szilágypanit, ahol többet keresztelnek, mint temetnek

A mintegy nyolcszáz lelket számláló szilágypaniti magyar közösség azon ritka szilágysági települések közé tartozik, ahol gyarapodik a falu lakossága. A szülőfalujukhoz ragaszkodó panitiak átlagéletkora 37 év. A virágzó közösség életében fontos szerepet tölt be az iskolaépítő Szilágyi Zoltán református lelképásztor. [...] Manapság, amikor az erdélyi települések többségében folyamatosan csökken a lakosság száma a kivándorlás és a kevés születés miatt, a szilágypaniti példa olyan pozitív kicsengésű történet, amit népszerűsíteni kell. A lehetséges magyarázatok között sokan arra gondolnak, hogy a nagyváros közelsége eleve megtartó erő egy faluközösség számára, ami helyben maradásra készíti a fiatal családokat, illetve másokat is ide csábít a városból. A valóságban ez nem általánosítható jelenség, hiszen számos olyan erdélyi várost ismerünk, ahol a környező falvak lélekszáma azért maradt stabil, mert sokan kiköltöztek a városi tumultusból, miközben a településen az elhalálózások aránya messze meghaladja a születéseket. [...] Innen eleve nem vándorolnak el a fiatalok, sőt, aki már korábban elment, az is arra törekszik, hogy a megkeresett

pénzéből lakást építsen a szülők által biztosított telken. Szilágyi Zoltán református lelkipásztor szerint a rendszerváltás óta 200–300 új ház épülhetett a faluban...” Forrás: Erdelyinaplo.ro: [teljes cikk >](#)

Régi könyvek közt megbújó történelmi ereklyék a kolozsvári Röser Antikváriumban

Március 21. délutánig Kolozsváron nem tudtak a forradalomról 1848-ban – többek közt ez is kiderül annak a különleges kiállításnak az anyagából, amely a kincses városbeli Röser Antikváriumban tekinthető meg. Korabeli nyomtatványokat, a forradalomhoz kapcsolódó relikviákat is bemutatott Röser Ferenc könyvkereskedő...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Száz éve hunyt el Kolozsvár építője és szépítője, Pákey Lajos

Száz éve, 1921. március 22-én hunyt el Kolozsváron Pákey Lajos, a kincses város egykori főépítész. Ő tervezte többek között a Mátyás-szobor és a Sissi-emlékmű talapzatát. [...] Kolozsváron született 1853. március 1-jén egy Székelyföldről elszármazott unitárius családban. Elemi és középiskolai tanulmányait a kolozsvári unitárius kollégiumban végezte. Otthon Sárdi István festőművész tanította rajzolni a gyereket, tehetsége szerencsére nem kallódott el: érettségi vizsgája után, 1872-ben a budapesti Magyar Királyi József Műegyetem hallgatója lett, egy évvel később pedig tanulmányait a müncheni Képzőművészeti Akadémián folytatta. Az itt szerzett oklevelét 1877-ben honosította a budapesti Műegyetemen. 1880-ban hazatért Kolozsvárra és még ugyanebben az esztendőben megválasztották szülővárosa főmérnökévé...” Forrás: Erdelyinaplo.ro: [teljes cikk >](#)

Idén is jutott állami művészeti díj az erdélyi magyaroknak

A brassói származású Orbán János Dénes Herczeg Ferenc-díjat, a gyergyói születésű Varga Melinda, a marosvásárhelyi Farkas Wellmann Éva, a kézdivásárhelyi Muszka Sándor József Attila-díjat, illetve a zsidói származású Szabó K. István Jászai Mari-díjat kap március 15. alkalmából. A kitüntetettek részletes listája. [...] Második alkalommal adta át Ujhelyi István európai parlamenti képviselő az általa alapított Rendületlenül-díjat, amelyet idén a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház igazgatója, Gáspárik Attila vehetett át...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Életműdíjat kapott Markó Béla a Magyar Újságírók Országos Szövetségétől

Aranytoll díjat adományoz a Magyar Újságírók Országos Szövetsége Markó Bélának, a Transindex mellett működő Plakátmagány szerzőjének - írja a Media1. A költő, egykori politikus Markó esszéi, publicisztikái (Élet és Irodalom, Transindex stb.) a mai magyar vélemény-újságírás legértékesebb művei közé tartoznak, mind a megfogalmazott üzenetet, mind a nyelvi színvonalat tekintve...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Az iskolákban is segíthet a „videótolmács“

A közhivatalokban és kórházakban már megszokott, hogy a németül nem beszélő ügyfelek telefonon vagy interneten keresztül kérhetik tolmács segítségét. Húsvétől már az óvodákban, és iskolákban is elérhető lesz a szolgáltatás 34 nyelven – köztük magyarul is. A külföldről származó szülők és a pedagógusok között gyakoriak a nyelvtudás hiányából vagy kulturális különbségekből eredő félreértések. [...] Az iskolai videó tolmácsolást négy bécsi és alsó-ausztriai intézményben már kipróbálták, húsvétől a jövő év végéig pedig az egész országban elérhetővé válik a lehetőség...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Emléktábla a szabadságharc hőseinek

Kossuth Lajost és Görgei Artúrt ábrázolja az az emléktábla, amelyet az Ausztriai Magyar Szervezetek Kerekasztala készítettett, és amit március 15-én mutattak be az interneten. A tábla elsőként kerül fel a Kerekasztal irodájának magyar történelmi emlékfalára. Mentsik Szilvia, az Ausztriai Magyar Szervezetek Kerekasztalának elnöke az emléktábláról: [...] Ünneplés avatását a koronavírus-járványt követően, várhatóan ősszel tartják majd meg...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Online megemlékezés Bécsből és Salzburgból

A bécsi magyar szervezetek a koronavírus-járvány miatti rendelkezések kapcsán idén online emlékeznek meg az 1848-49-es magyar forradalomról és szabadságharcról. Március 15-én több felületen is látható lesz ünnepi programjuk. A felvételek az egykori Magyar Királyi Nemesi Testőrség palotájában, azaz a bécsi Testőrpalotában/Palais Trautson a rendelkezéseket betartva készültek el. A műsorban helyet kaptak emlékező beszédek, magyar zeneszerzők és írók az alkalomhoz kapcsolódó szerzeményei, néptánc és népzene valamint egy színházi előadás is. [...] Közösen ünnepli az 1848-49-es magyar forradalom és szabadságharc évfordulóját a

Salzburgi Magyar Egyesület és Magyarország Innsbrucki Főkonzulátusa. A két szervezet a forradalom korában született gondolatokból, idézetekből szerkesztett online összeállítást...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

HORVÁTORSZÁG

Politikum 2.0: A hercegszölösi járás reakciója

A múlt heti, a „Hercegszölösi járás: Brutális leszámolás a politikai riválisokkal” címet viselő cikkünk az elvárásoknak megfelelően számos reakciót váltott ki olvasóinkból. Meglepetéssel vettük tudomásul, hogy lapunkat a Hercegszölösi járás vezetői is olvassák, aminek kifejezetten örülünk. A Hercegszölösi járás hivatalos internetes honlapján – cikkünkre „reagálva” – egy helyesbítési kérelem formájába öltött politikai pamflet jelent meg a napokban...” Forrás: Kepesujasg.com: [teljes cikk](#) >

Horvátországban őskori tömeggyilkosság nyomaira bukkantak

A mai Horvátország területén egy tömegsír őrzi annak a 41 embernek a maradványait, akiket mintegy hatezer évvel ezelőtt válogatás nélkül gyilkoltak le – állapította meg egy horvát, osztrák és amerikai szakemberekből álló kutatócsoport. A kutatók a csontokat genetikai elemzésnek vetették alá. A horvátországi Antropológiai Kutatóközpont, a Bécsi Egyetem és a Harvard Egyetem kutatói szerint további genetikai vizsgálatokra lesz szükség más őskori tömeggyilkosságok helyszínén annak meghatározására, hogy mennyire volt gyakori az ilyesfajta erőszak a régmúltban...” Forrás: Karpat.ua: [teljes cikk](#) >

Országos Riport: Március tizenötödikei megemlékezések

Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc legnagyobb alakjairól minden évben meg kell emlékeznünk, hiszen ők azok, akik emberségükkel, hősiességükkel ma is példát mutatnak. Idén – a tavalyi megemlékezéshez hasonlóan – a járványügyi előírások miatt szerényebb létszámban, de a magyar szervezetek képviselői minden helyszínen együtt emlékeztek. Staza; Zágráb; Vörösmart; Csúza; Haraszti; Nagypiszanica, Nagygyordonya; Újbezdán; Szentlászló; Újgrác; Split; Eszék; Bellye; Pélmonostor; Vinkovci...” Forrás: Kepesujasg.com: [teljes cikk](#) >

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Videó és riport: Szlovénia önállósodása és a muravidéki magyar nemzeti közösségnek

Az őshonos nemzeti kisebbségek, illetve a muravidéki magyar nemzeti közösségnek és Szlovénia önállósulási folyamatának egyik legfontosabb kérdése volt az alkotmányos kisebbségvédelmi jogok megalapozása. Az akkori eseményeket a kisebbségi jogi kérdések kulcsfontosságú szakértőjével, Hajós Ferenc jogásszal, a lendvai bíróság sok éves elnökével, Szlovénia első magyarországi nagykövetével, az Európa Tanács kisebbségi keretegyezménnyel foglalkozó bizottságának tagjával világítottuk meg. [...] A Szlovénia önállósodására írt népszavazás 30. évfordulója stúdióbeszélgetést tekinthet meg Göncz László történész, az MTA külső köztestületének tagjával...” Forrás: Nepujasg.net: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

RTV: Több informatív jellegű tartalom és új honlap

A virtuális térben tartotta meg múlt heti ülését a Magyar Nemzeti Közösség Rádió és Tévéműsorainak Programbizottsága. A járvány jellemezte 2020-as évben – némi módosulással – megvalósult a rádió- és a tévéműsorok program- és gyártási terve. Februártól új honlapot működtetnek – A járványügyi korlátozások ellenére az elmúlt évben az RTV Magyar Műsorok Stúdiója néhány módosítással, nem kevés alkalmazkodással, átszervezéssel, új munkafeltételek biztosításával megvalósította a kitűzött programtervet – emelte ki Zver Ilona, a Szlovén RTV vezérigazgatójának magyar nyelvű műsorokért felelős helyettese a 2020-as rendkívüli év kapcsán. A rádióban azonban megnövekedett az informatív jellegű tartalmak aránya, valamint az istentiszteletek, a magyar nyelvű szentmisék sugárzásának száma (a 14 tervezett helyett heti rendszerességgel 22-re került sor). A rádió és a tévé megújult honlapját a két médium felelős szerkesztői mutatták be...” Nepujasg.net: [teljes cikk](#) >

MMISZ: még több terv az idei évre

Március 6-án este tartotta meg éves közgyűlését a Muravidéki Magyar Ifjúsági Szervezet (MMISZ). A gyűlés a járványhelyzet miatt már lassan a megszokott módon, a Zoom applikáción keresztül folyt. Varga Teodor elnök 2020-as beszámolójából kiderült, hogy a tervezett 12 projektjüknek csak a kétharmadát sikerült valamilyen formában kivitelezni [...]. Az MMISZ 2021-ben jóval több, 28 projektet tervez megszervezni, amelyeket öt tematikus csoportba osztottak: kulturális és hagyományőrző, oktatási, sport, szabadidős

és szórakoztatási, valamint jótékonyági és szociális terület. Az MMISZ tagjainak létszáma az elmúlt három évben folyamatosan gyarapodik, és törekednek arra is, hogy szlovén nemzetiségű tagjaik is legyenek, harmóniát teremtve a vidék különböző nemzetiségű fiataljai között...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Videó: Megemlékezések Muravidéken

Idén csak az online térben tudtuk megünnepelni a magyar nemzeti ünnepet is. A magyarság politikai vezetése, illetve a meghívott vendégek szombaton több muravidéki helyszínen koszorúzással emlékeztek az 1848/49-es forradalomra és szabadságharcra, az MMÖNK, illetve az 1. Sz. Lendvai KÁI és a Lendvai Kétnyelvű Középiskola jóvoltából pedig online összeállításokkal emlékezhettünk...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Videó: Beszélgetés a szlovének és magyarok együttéléséről szlovén és magyar szakemberek közreműködésével

Bár a felvétel 2020 január 26-án készült a lendvai Kulturális Központban, a szlovén önállósodására kiírt népszavazás 30. évfordulója alkalmából mégis aktuális tematikájú, központi témája a szlovének és magyarok együttélése körül forgott. A beszélgetésben közreműködött dr. Božo Repe (Ljubljana Egyetem, Bölcsésztudományi Kar, Történelem Tanszék), dr. Darja Kerec (Ljubljana Egyetem, Pedagógiai Kar), dr. Göncz László (Nemzetiségi Kutatóintézet Lendvai Kutatócsoport) és dr. Kovács Attila (Nemzetiségi Kutatóintézet Lendvai Kutatócsoport) mindketten az MTA külső köztestületének tagjai...” Forrás: Zgodovina.si: [teljes cikk >](#)

Ismertető videó: A Nemzetiségi Kutatóintézet Lendvai Kutatócsoportja

Ismertető videót tekinthet meg a Nemzetiségi Kutatóintézet Lendvai Kutatócsoportjának új helységeiről, kiadványairól és kutatócsoportjának működéséről. Az új irodát 2020 őszén szerették volna hivatalosan megnyitni, de sajnos a járvány ezt nem tette lehetővé. Ezért készült egy rövidfilm szlovén nyelven, és magyar felirattal...” Forrás: Inv.si: [teljes cikk >](#)

Rádióriport: Történelmi emlékezés és kortárs irodalom

A forradalom, majd a szabadságharc eseményei a Muravidéket is érintették, amelyről ezúttal Soós Péter történelem szakos hallgatótól tudhatnak meg többet. Műsorunk folytatásában a Ljubljana Magyar Kulturális Intézet szlovén nyelvű, online irodalmi estjét mutatjuk be, amelynek vendége dr. Zágorec-Csuka Judit író, az MTA külső köztestületének tagja, költő, műfordító, a könyvtartudományok doktora volt...” Forrás: Rtv.slo.si: [teljes cikk >](#)

Kötetbemutató: Együtt-létben / V so-žitju

Március 15-én a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség (MMÖNK) székházában sajtótájékoztató formájában került bemutatásra az „Együtt-létben / V so-žitju” című kétnyelvű publikáció, amelyet a kiadó a kétnyelvű terület minden háztartásába eljuttatott a napokban. A kiadvány egyben a jelenbe és jövőbe tekintés. Az „Együtt-létben / V so-žitju” kétnyelvű publikáció első számát mutatjuk be, és a szándékunk az, hogy hagyományos kiadvánnyá váljon, éves szinten jelenjen meg – fejtette ki Horváth Ferenc, az MMÖNK Tanácsának elnöke, nemzetiségi parlamenti képviselő. Kiemelte: a kiadvány kétnyelvű, ezzel pedig az volt a szándékuk, hogy a kétnyelvű területen élő szlovén ajkúak, vagyis a magyar nyelvet nem bíró polgárok is betekintést nyerjenek az MMÖNK, illetve a magyar közösség munkájába...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Valamivel jobb, de lehetne sokkal jobb is a vállalkozó nők helyzete Szerbiában

A tartományi, valamint a köztársasági Szociális-gazdasági Tanács illetékesei a női vállalkozók támogatásáról tárgyaltak Újvidéken. A nők helyzete Szerbiában valamivel jobb, mint az előző években volt, de még mindig bizonytalan, ezért az állam további támogatására van szükség – hangzott el a találkozón. [...] Szerbiában több mint 250 ezer magánvállalkozás van, ezek 40 százalékát nők vezetik...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Tartományi támogatás a nemzeti tanácsoknak

Idén 61,6 millió dinárral támogatja a tartományi kormány a nemzeti tanácsok munkáját. Az összeget 17 Vajdaság területén működő kisebbségi önkormányzat között osztják szét. A támogatásokról szóló szerződéseket Újvidéken írták alá. A Magyar Nemzeti Tanács részesült a legnagyobb támogatásban. A közel 24,5 millió dináros összeg egy részét az MNT munkáját segítő működési költségekre

szánják, a programtevékenységekben pedig elsősorban a médiát és a kisebb regionális szervezeteket szeretnék támogatni - mondta el Hajnal Jenő, Magyar Nemzeti Tanács elnöke. A Roma, illetve a Bunyevác Nemzeti Tanács 3,7, valamint 2,5 millió dinár támogatást kapott, amit a tevékenységeik fenntartására fordítanak...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Közvita az oktatási stratégiáról

Megtartották a 2020 és 2030 közötti időszakra vonatkozó oktatási stratégiának a közvitáját a Szerbia Palotában. A találkozón az illetékesek kihangsúlyozták, hogy az általános és középiskoláknak, valamint az egyetemeknek is nagyobb támogatást kell szavatolniuk a nemzeti közösségek tagjai számára. A nemzeti közösségek tanácsai egy közös összejevetelt tartottak, amelyen a nemzeti tanácsok javaslatait vitatták meg. Minden elfogadható és a stratégiába beépíthető javaslatot elfogadnak a következő napokban – jelentette ki Vicsek Annamária oktatásügyi államtitkár. Lulic Emil, a magyar nemzeti tanács hivatalvezetője: Elsősorban a bilingvális, azaz a többnyelvű oktatás ellen szólaltam fel, mivel az a magyar kisebbségi közösség számára elfogadhatatlan. A jelenlegi anyanyelvű oktatás helyett még akár a szórványterületeken is egy újabb és kevesebb jogot adó modell kerülne bevezetésre...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Ősztől duális modell a felsőoktatásban

A duális oktatási modellt az idén ősszel vezetik be a felsőoktatásban. Az újítás mindegyik tudományterületet érinti, kivéve az orvostudományi, a társadalom- és bölcsészettudományi (humán) szakokat – jelentette be Branko Ružić oktatási miniszter. A tárcavezető a Biznis.rs portálnak tett nyilatkozatában kiemelte, júniusban az érdeklődők minden szükséges információt megtudhatnak a duális modell szerint működő szakokról. Branko Ružić arra is rámutatott, hogy a duális egyetemi képzések kidolgozása követni fogja a gazdaság igényeit, amely aktív résztvevője ennek a folyamatnak...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Harmincéves kihagyás után az idén megtartják a Petőfi iskolák találkozóját

A Petőfi iskolák találkozóját Doroszlón szervezték meg először 1973-ban, a kezdeményezés utolsó rendezvénye pedig 1991-ben volt. Harmincéves kihagyás után, az idén az óbecsei Petőfi Sándor Általános Iskola szervezi meg a huszadik, jubileumi találkozót. 1973-ban Doroszlón kezdődtek egykor a Petőfi Sándor névvel összefüggő iskolák találkozói. A több napos rendezvény középpontjában a "kispionírok" vetélkedése, tudásának bemutatása és a barátkozás volt. Elképzelésük szerint most sem maradna el a kapcsolatépítés verseny jellege, amit háromfordulós, kreatív kutatómunkának terveztek, a történelem, az irodalom és a képzőművészet terén. A találkozó részleteiről és a szervezésről Potrebic Tózsér Gabriella, az óbecsei Petőfi Sándor Általános Iskola igazgatója elmondta...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Videók: Megemlékezések Vajdaság szerte

Az 1848/49-es szabadságharcra és forradalomra emlékezve tegnap a nagybecskereki katolikus temetőben, Szemere Pál honvédőrnagy emléktáblájánál koszorúzással egybekötött megemlékezés tartottak. [...] Doroszlón is fejet hajtottak 1848/49 hősei előtt. [...] Zentán a Városháza oszlopcsarnokában gróf Batthyány Lajosnak, Magyarország egykori miniszterelnökének emléktáblája előtt emlékeztek meg az 1848–49-es magyar forradalom és szabadságharc áldozatairól. [...] Magyarittabén megkoszorúzták Kossuth Lajos szobrát. [...] A VMSZ a március 15-i vajdasági központi megemlékezést Szabadkán a Jadran színpadon szervezte meg. [...] Bácskossuthfalván is megemlékeztek az 1848/49-es magyar szabadságharcról és forradalomról. [...] Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc hőseire emlékeztek Óbecsén. [...] Kishegyes: Elmaradt a megemlékezés, de a koszorúkat elhelyezték. [...] Kishegyes község önkormányzata a közelmúltban áthelyeztette Botka Mihálynak, a falu egykori esperesplébánosának síremlékét. Az áthelyezett sírt a március 15-ei megemlékezés keretében ft. Brasnyó Ferenc esperesplébános újrászentelte, majd a síremléken elhelyezték a kegyelet virágait. Az áthelyezéséről Sándor István, Kishegyes község alpolgármestere elmondta lapunknak, hogy egy helytörténész hívta fel a figyelmét az egykori plébános elhanyagolt sírjára...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#) [teljes cikk 5 >](#) [teljes cikk 6 >](#) [teljes cikk 7 >](#) [teljes cikk 8 >](#) [teljes cikk 9 >](#)

Kiállítás: Őseink nyomában Magyarokiszán

Őseink nyomában címmel nyílt új kiállítás a magyarkanizsai Dobó Tihámér Képtárban, régészeti leleteket állítottak ki. Az ünnepélyes megnyitóra a hét végén került volna sor az 1848/49-es magyar forradalom és szabadságharc áldozatainak, hőseinek tiszteletére szervezett ünnepi program keretében, azonban erre akkor nem volt lehetőség. Dr. Silling Léda, a szabadkai Községi Műemlékvédelmi Intézet igazgatója, az MTA külső köztestületének tagja elmondta, hogy a kiállítás anyaga a 2019. őszén végzett régészeti mentőátásatokról származik, amelyeket a földgázvezeték nyomvonalán folytattak. [...] „Egy település maradványait, vermeket, kis erődítményeket, vízelvezető árkokat találtunk. Emellett pedig itt volt az egyik olyan lelet, ami talán a legjelentősebb

az összes ásatás során, egy okker fánkokból álló gyűjtemény, mondjuk úgy, hogy több mindenre utalhat ez a lelet. ...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Százhatvanöt éves a kúlai Petőfi Brigád Általános Iskola

A kúlai Petőfi Brigád Általános Iskola fennállásának 165. évfordulója alkalmából napilapunk számára egy rövid történelmi áttekintést készítettünk Cvetanović Márta tanárnővel, aki az elmúlt évek során igyekezett összegyűjteni az iskolával kapcsolatos írásos bejegyzéseket és fényképeket. A ma már nyugdíjas tanárnő elmondta, az idén lesz 60 éve annak, hogy az intézmény felvette a Petőfi Brigád nevet, és Kúlán büszkén őrzi az oktatás és a többnemzetiségű nemzeti közösség tiszteletének hagyományát. [...] Az idei tanévben a kúlai Petőfi Brigád Általános Iskola 560 tanulója közül mintegy 120 diák tanul magyar nyelven...” Forrás: Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#)

Bukovinában felújítják a szabadkai 6-os gyalogezred elesett honvédjeinek emlékoszlopát

A Bakamúzeum oldal számolt be arról az örömteli hírről amelyet Bukovinából érkezett. Többszöri látogatásunk és kirándulásunk felhívta a kirlibabai önkormányzat figyelmét a szabadkai 6-os gyalogezred emlékoszlopára és annak állapotára. A rendelkezésre álló információink alapján már megkezdték az oszlop helyreállítását. A dolog pikantériája vagy érdekessége, hogy itthon hiába szerettük volna kezdeményezni a felújítást, a kényes politikai megítélésre hivatkozással ezt visszautasította, nekünk a magánkezdeményezés szigorúan meg is tiltotta az illetékes hivatal, ugyanis egy olyan magyar felállítású ezred emlékművéről van szó, amely egy elszakított délvidéki városhoz kötődik, azonban Romániában, Bukovina területén van felállítva...” Forrás: Delhir.info: [teljes cikk >](#)

Gergely József biológus fotóiból nyílt kiállítás Horgoson

Hétfőn 17 órakor Horgoson a felújított Művelődési Házban lapunk munkatársa, Gergely József biológus, ornitológus természetfotóiból nyílt kiállítás. A hatvan darabban kiállított, számos fotópályázaton díjazott, nagy méretű színes fotó szűkebb környezetünk, a Tisza mente, a Szabadkai–Horgosi-homokvidék, a magyarkanizsai Járás és halastó élővilágából mutat be ízelítőt a természeti értékeink iránt fogékony közönségnek...” Forrás: Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#)

Megjelent az Aracs folyóirat új száma

Az Aracs folyóirat március 15-ei számának tartalmából: [...] Hódi Sándor, az MTA külső köztestületének tagja: A nyelvművelés időszerűsége, [...] Diószegi György Antal: Alexandrosz Ypszilantz 1821-es szabadságharcának jelentősége a filhellén magyar és hungarofil görög kapcsolatok értékvilágának fényében; Molnár Pál: A történelmi öntudat nemzetet szövő erő – beszélgetés Diószegi György Antallal; Feledy Balázs: Józsa Judit, a nemzet szolgálója, Józsa Judit életrajza...” Forrás: Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#)

Idén is jutott állami díj a délvidéki magyaroknak

Magyarország köztársasági elnöke a nemzeti ünnep, március 15. alkalmából, a miniszterelnök előterjesztésére kitüntetések adományozott. A kitüntetettek listája a Magyar Közlönyben jelent meg hétfőn. Magyar Arany Érdemkereszttel tüntették ki Bordás Győzöt, Márai Sándor-díjas író, szerkesztőt. Bordás az indoklás szerint „a Vajdasági Íróegyesület volt elnöke, [...] Magyar Arany Érdemkeresztet kapott még dr. Jeges Zoltán villamosmérnök, a belgrádi Singidunum Egyetem és a Szabadkai Műszaki Szakfőiskola nyugalmazott tanára, az MTA külső köztestületének tagja, a vajdasági magyar közösség érdekében végzett több évtizedes, áldozatos munkája elismeréseként;... [...]Bata János Magyar Érdemrend Lovagkeresztje polgári tagozata kitüntetést és József Attila-díjat is kapott. Az indoklás szerint a délvidéki magyarság identitásának és kultúrájának megőrzését szolgáló példaértékű tevékenysége elismeréseként kapta a Magyar Érdemrend Lovagkeresztje polgári tagozata díjat az író, költő, műfordító, az Aracs című folyóirat főszerkesztője...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)